

Niet nog een Innovatie Lab!

20 september 2019

Steeds vaker krijg ik deze opmerkingen te horen. Ergens begrijp ik het wel, want er wordt volop geëxperimenteerd en nog weinig echt opgeschaald. Toch zijn Labs van groot belang.

Het klopt dat innovatie Labs, Living Labs, Smart Labs - en zo kan ik nog wel twintig andere varianten opnoemen - als paddenstoelen uit de grond schieten. Het gaat vaak om een fysieke of mobiele omgeving, waarin je in aanraking komt met nieuwe technologische innovaties.

De één richt zich op domotica, de ander op het thema thuiszorgtechnologie of zelfredzaamheid. De één heeft meer een lean startup methodiek, de ander werkt met denktanken (arbeidsmatige dagbesteding om cliënten structureel te betrekken). Het gaat vaak om zorginstellingen die starten met innovatie en dit fysiek en dus tastbaar willen maken voor medewerkers en cliënten. Want praten over iets wat je niet kent, is moeilijk begrijpbaar te maken.

Behoeftes creëren

Als strategisch marketeer en socioloog (en een nerd met modellen) maak ik altijd de vergelijking met de piramide van Maslov om de functie van een Lab uit te leggen: van kennis naar behoefte naar skills. Innoveren start bij het

ophalen van de behoeftes en wensen van je eindgebruiker. Kennis vormt hierin de basis. Als je niet weet wat de mogelijkheden zijn, wordt je niet geprikkeld om na te denken over wat nog meer mogelijk zou zijn.

Ik heb zelf jarenlang workshops en presentaties gegeven aan zorgprofessionals en cliënten over e-health binnen een labsetting. Pas nadat mensen in aanraking kwamen met innovaties, ontstonden ideeën en behoeftes. Na de sessies ontplofte mijn email-inbox met vragen als: “als dit mogelijk is, zou dit dan ook kunnen?”.

Zorgprofessionals en cliënten zijn heel goed in staat om de vertaalslag te maken naar hun eigen context. Een Lab geeft ze daartoe de kans. Oke, nu zijn mensen enthousiast, er zijn zelfs ideeën om een pilot op te zetten. Dan is het belangrijk dat men ook beschikt over de juiste skills om iets met die technologieën te doen. Je kunt enthousiast worden van een app waarin iemand met je kan communiceren, maar als je als zorgprofessional zelf niet goed weet hoe je daarmee om moet gaan, wordt het lastig. Daarom zijn programma's als 'digivaardiginzorg' van belang.

Basis voor doorbraakinnovaties

Het is belangrijk dat de zorgsector zich focust op de doorbraakinnovaties die de zorg gaan verduurzamen. Technologische innovaties kunnen daar zeker aan bijdragen, hoewel het natuurlijk altijd een onderdeel uit blijft maken van een totaal (hybride) concept.

Maar alles start bij het creëren van een innovatieve cultuur en het verspreiden van kennis over die technologische innovaties onder de zorgprofessionals en cliënten. Dat helpt later ook weer bij implementatietrajecten van deze innovaties. Ga je ze niet betrekken, dan wordt implementeren een uitdagend traject. Dus ga vooral door met het opzetten van een Labomgeving. Hoe je ervoor zorgt dat die nog meer waarde toevoegt, vertel ik in een volgende blog.